

Nr 15.

Ankom till riksdagens kansli den 24 februari 1931 kl. 1 e. m.

Utlåtande, angående verkställd granskning av riksdagsbibliotekets styrelse och förvaltning.

Enligt § 4 i den för bankoutskottet gällande instruktionen har utskottet granskat riksdagsbibliotekets tillstånd och förvaltning. För sådant ändamål har utskottet tagit kännedom om den av styrelsen för riksdagsbiblioteket till utskottet avlämnade, till riksdagen ställda och härmed överlämnade berättelsen över bibliotekets förvaltning under år 1930 ävensom tagit del av de hos styrelsen under nämnda år förda protokollen. Utskottet har därvid icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att styrelsen för riksdagsbiblioteket må tillerkännas ansvarsfrihet för förvaltningen av riksdagsbiblioteket under år 1930.

Stockholm den 24 februari 1931.

På bankoutskottets vägnar:

NILS WINKLER.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Lindley, Johansson* i Östersund, *Johansson* i Friggeråker, *Stendahl, Forsslund* och *Bengtsson**;

från andra kammaren: herrar *Winkler, Borggren, Svensson* i Betingetorp, *Carlsson* i Solberga*, *Höglund* i Göteborg och *Edberg**.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

TILL RIKSDAGEN

Jämlikt § 5 i stadgar för riksdagsbiblioteket får biblioteksstyrelsen härmed avgiva berättelse över bibliotekets förvaltning under år 1930.

*Allmän
verksamhet.*

Bibliotekets egentliga verksamhet har under året fortgått på sedvanligt sätt. Därjämte har arbetet med tryckningen av bibliotekets nya katalog under året slutförts och distribuering av densamma till riksdagen och dess ledamöter, till in- och utländska bibliotek, till verk och myndigheter samt enskilda personer igångsatts. Arbetet med katalogens redigering och tryckning har fortgått sedan juli 1925 till och med utgången av augusti 1930. Under denna tid har andre bibliotekarien E. Winge, åt vilken redigeringen av katalogverket varit anförtrodd, huvudsakligen ägnat sin tjänsteverksamhet åt detta uppdrag, varvid honom eljest påvilande göromål måst

förrättas av amanuenserna i den utsträckning arbetet kunnat medhinnas. Förste amanuensen Finn Andreen har under hela nämnda tid i själva verket bestritt en andre bibliotekaries åligganden.

Jämlikt Kungl. Maj:ts kungörelse den 16 maj 1930 (Sv. förf. saml. nr 170) angående åtgärd för upprättande av en årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer hava från statsförvaltningens verk och myndigheter till riksdagsbiblioteket insänts förteckningar över samtliga de publikationer, som respektive verk eller myndighet från trycket utgivit under kalenderåret 1929. Med stöd av dessa förteckningar har plan uppgjorts till utgivande genom bibliotekets försorg av nämnda årsbibliografi.

Med anledning av riksdagens beslut om överlämnande till Islands alting av en större svensk bokgåva i och för firande av dess tusenårsminne har genom försorg av riksdagens talmän tillsatts en kommitté för minnesgåvans ombesörjande. I denna kommitté har överbibliotekarien varit inkallad som ledamot.

Biblioteket har utan någon inskränkning hållits öppet enligt den i stadgarna för detsamma fastställda tiden.

Under det gångna året har biblioteket förmedlat lån för sina lånesökande från följande bibliotek och institutioner: Handelshögskolans i Stockholm bibliotek, kungl. biblioteket, kungl. finansdepartementet, kungl. krigshögskolans bibliotek, kungl. lantbruksakademiens bibliotek, kungl. statistiska centralbyråns bibliotek, kungl. tekniska högskolans bibliotek, kungl. utrikesdepartementet, kungl. vitterhets historie och antikvitets akademiens bibliotek, pedagogiska biblioteket i Stockholm, riksarkivet, Stockholms högskolas juridiska fakultets bibliotek, svenska akademiens nobelbibliotek, Gefle evangelisk-lutherska missionsförening, Göteborgs stadsbibliotek, Lunds universitetsbibliotek, Norrköpings västra rullföringsområdes nr 27 expedition, Uppsala universitetsbibliotek samt Jämtlands bibliotek. I sin tur åter har biblioteket beviljat dylika

förmedlingslån genom ett 60-tal offentliga och enskilda bibliotek och andra institutioner i Stockholm och landsorten.

Antalet under året till utlåning framtagna volymer — här ej inberäknade de ur referensbibliotekets samlingar begagnade — belöper sig till 47,192 volymer.

Tillväxt. Bibliotekets tillväxt under det gångna året omfattar 3,586 volymer i 2,872 band. Här ingå såväl direkta inköp som ock förvärv på bytes- och gåvoväg.

Under året har en ny bytesförbindelse i övlig ordning inlett. Den gäller Sveriges och Islands riksförsamlingar och har åvägabragts på initiativ av Islands altings president. Bytet avser huvudsakligen de båda ländernas parlamentariska tryck.

Från svenska myndigheter och institutioner ävensom enskilda författare och utgivare har biblioteket fått mottaga exemplar av utkommet officiellt och statsunderstött tryck.

I egenskap av givare hava dessutom följande in- och utländska korporationer och enskilda personer ihågkommit biblioteket:

Stockholm. Allmänna försvarsföreningen. Allmänna valmansförbundet. Apotekaresocieteten. Arbetsdomstolen. Centralförvaltningens personalförening. Delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet. A.-B. C. E. Fritzes kungl. hovbokhandel. Föreningen för främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet. Föreningen för välgörenhetens ordnande. Föreningen mellan ombudsmännen hos Sveriges landshypoteksföreningar. Försvarsväsendets underbefälsförbund. Generalstabens litografiska anstalt. A.-B. Göteborgs bank. Handelshögskolan. Handelshögskolans bibliotek. Intendentur-

kåren. Jernkontoret. Kinesiska legationen. Konungariket Sveriges stadshypotekskassa. Kooperativa förbundet. Kungl. arméförvaltningen. Kungl. biblioteket. Kungl. domänstyrelsen. Kungl. dramatiska teatern. Kungl. ecklesiastikdepartementet. Kungl. farmaceutiska institutet. Kungl. generalpoststyrelsens bibliotek. Kungl. järnvägsstyrelsen. Kungl. järnvägsstyrelsens bibliotek. Kungl. karolinska mediko-kirurgiska institutet. Kungl. karolinska mediko-kirurgiska institutets bibliotek. Kungl. kommerskollegium. Kungl. lantbruksakademien. Kungl. lantbruksstyrelsen. Kungl. medicinalstyrelsen. Kungl. patent- och registreringsverket. Kungl. sjökartverket. Kungl. skolöverstyrelsen. Kungl. socialstyrelsen. Kungl. statistiska centralbyrån. Kungl. tekniska högskolan. Kungl. tekniska högskolans bibliotek. Kungl. utrikesdepartementet. Kungl. vetenskapsakademien. Kungl. veterinärhögskolan. Kungl. vitterhets historie och antikvitets akademien. Landskommunernas centralbyrå. Lantbruksveckans byrå. Lantförsvarets kommandoexpedition. Livförsäkringsaktiebolaget Thule. Medicinska föreningen. Nationalmuseum. Nobelstiftelsen. Nordiska administrativa förbundet. Nordiska museet. Odontologiska föreningen. Polska legationen. Redaktionen av Banco-posten. Redaktionen av Den svenske underofficeren. Redaktionen av Frisinnad ungdom. Redaktionen av Gymnastikbladet. Redaktionen av Landstormsmannen. Redaktionen av Meddelanden rör. Nationernas förbund. Redaktionen av Nordisk försäkringstidskrift. Redaktionen av Ord och bild. Redaktionen av Pedagogiska

spörsmål. Redaktionen av Sjukhuset. Redaktionen av Sociala och kommunala spörsmål. Redaktionen av Social-medicensk tidskrift. Redaktionen av Sunt förnuft. Redaktionen av Svensk papperstidning. Redaktionen av Svensk sparbankstidskrift. Redaktionen av Svensk underbefälstidning. Redaktionen av Tidskrift för den svenska pensionsförsäkringen. Redaktionen av Tidskrift för nykterhetsnämnderna. Redaktionen av Tidskrift för svensk skolfilm och bildningsfilm. Redaktionen av Tirfing. Redaktionen av Trävaruindustrien. Riddarhusdirektionen. Rikets allmänna kartverk. Riksbanken. Riksdagens interparlamentariska grupp. Riksförbundet för Sveriges försvar. Riksgäldskontoret. Rådet till skydd för Stockholms skönhet. Sjöförsvarets kommandoexpedition. Skandinaviska kreatursförsäkringsbolaget. Skandinaviska kreditaktiebolaget. Skattebetalarnas förening. Skogshögskolan. Socialdemokratiska partistyrelsen. Stadsfullmäktige. Stockholms arbetareinstitut. Stockholms borgarskola. Stockholms folkskoledirektion. Stockholms handelskammare. Stockholms högskola. Stockholms stadsbibliotek. Stockholms stads stadsplanekontor. Stockholms stads statistiska kontor. A.-B. Stockholmssystemet. Städernas allmänna brandstodsbolag. Svenska akademiens nobelbibliotek. Svenska arbetsgivareföreningen. Svenska arbetsgivareföreningens statistiska byrå. Svenska bryggareföreningen. Svenska ekonomföreningen. Svenska eldbegängelseföreningen. Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet. Svenska föreningen för Nationernas förbund. Svenska försäkringsföreningen. Sven-

- ska handelsbanken. Svenska landskommuner-
nas förbund. Svenska läkarsällskapet. Svenska
nationalföreningen mot tuberkulos. Svenska
naturskyddsföreningen. Svenska skogsvårds-
föreningen. Svenska sparbanksföreningen.
Svenska stadsförbundet. Svenska stenografför-
bundet. Svenska sällskapet för nykterhet och
folkuppfostran. Svenska teknologföreningen.
A.-B. Svenska tobaksmonopolet. Svenska un-
derofficersförbundet. Svenska vattenkraftför-
eningen. Svenska vägföreningen. Sveriges ad-
vokatsamfund. Sveriges allmänna exportför-
ening. Sveriges allmänna folkskolläroreför-
ening. Sveriges allmänna hypoteksbank. Sve-
riges allmänna lantbrukssällskap. Sveriges fa-
stighetsägareförbund. Sveriges industriför-
bund. Systembolagsföreningarnas förtroende-
nämnd. Sällskapet Hem i Sverige. Södermalms
högre allmänna läroverk. Tandläkareinstitutet.
Trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund.
A.-B. Vin- & spritcentralen.
- Borås. Styrelsen för Varberg—Borås järnvägsaktie-
bolag.
- Bräkne-Hoby. Redaktionen av Tidskrift för svenska folkhög-
skolan.
- Gävle. Handelskammaren.
- Göteborg. Göteborgs högskola. Göteborgs stadsbibliotek.
Göteborgs stads statistiska kontor. Riksför-
eningen för svenskhetens bevarande i utlandet.
- Huddinge. Redaktionen av Bitidningen.
- Jönköping. Smålands och Blekinge handelskammare.
- Karlstad. Handelskammaren.
- Luleå. Norrbottens och Västerbottens läns handels-
kammare.

Lund.	Redaktionen av Namn och bygd. Universitetsbiblioteket. Universitetskansliet.
Malmö.	Hermods korrespondensinstitut.
Sigtuna.	Svenska kyrkans lekmannaskola.
Sundsvall.	Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare.
Uppsala.	Redaktionen av Ergo. Studentkåren. Universitetsbiblioteket. Universitetskansliet.
Venngarn.	Statens vårdanstalt för alkoholister.
Visby.	Gotlands handelskammare.
Västerås.	Västmanlands läns landsting.
Örebro.	Handelskammaren för Örebro och Västmanlands län.
Budapest.	Budapester Handels- und Gewerbekammer. Hungarian society of foreign affairs.
Chicago.	John Crerar library.
Genève.	Société des nations. Bureau international du travail.
's-Gravenhage.	Bibliothèque du Palais de la paix. Cour permanente de justice internationale.
Greifswald.	Nordisches Institut.
Helsingfors.	Riksdagsbiblioteket. Socialministeriet. Statistiska centralbyrån.
Köbenhavn.	Bureau du conseil permanent international pour l'exploration de la mer. Det statistiske Departement. Grosserer-Societetets Komite. Rigsdagens Bibliotek. Rigsdagens Bureau. Universitetet. Universitetsbiblioteket.
Lausanne.	Bureau international contre l'alcoolisme.
Montreal.	R. Swedish consulate.
Moskva.	USSR society of cultural relations.
Oslo.	Det statistiske centralbyrå. Finans- og tolddepartementet. Kirke- og undervisningsdepartementet. Kjeldeskriftfondet. Norges bank. Riks-

	forsikringsanstalten. Stortingets bibliotek. Svenska sällskapet i Oslo. Trustkontrollkontoret. Universitetsbiblioteket.
Paris.	Dotation Carnegie pour la paix internationale.
Prag.	L'Office de statistique de la république tchécoslovaque.
Reykjavik.	Íslands alting. Landsbókasafn Íslands.
Rom.	Institut international d'agriculture.
Washington.	Carnegie endowment for international peace. Library of Congress.
Åbo.	Åbo akademi. Åbo akademis bibliotek.

Andreen, Finn, förste amanuens, Stockholm.

Bagge, Algot, justitieråd, Stockholm.

Boëthius, Bertil, stadsarkivarie, Stockholm.

Boëthius, Gösta, jur. kand., Uppsala.

Broms, Erik, sekreterare, Stockholm.

Cortina, J. M., Doct., Havanna.

Du Rietz, G. Einar, docent, Uppsala.

Elfner, Erik, förste stenograf i riksdagens första kammars kansli, Stockholm.

Flink, Alfred, magasin föreståndare, Stockholm.

Fransén, Nat., e. o. lektor, Stockholm.

Frödin, John, professor, Uppsala.

Geijer, Herman, professor, Uppsala.

Gerould, J. T., Chief librarian, Princeton, N. J.

Granfelt, H., lektor, Umeå.

Grape, Anders, överbibliotekarie, Uppsala.

Gregory, Winifred, Miss, New York.

Guinchard, J., direktör, Stockholm.

Gödel, Vilhelm, överbibliotekarie, Saltsjöbaden.

Hallenberg, August, lektor, Karlskrona.

Hanström, Bertil, professor, Lund.

Heyman, Hugo, sekreterare, Stockholm.

Hølm, Sune, jur. och fil. kand., Stockholm.

Holmbäck, Åke, statsråd, Stockholm.
Jacobson, Gustaf, lektor, Stockholm.
Johansson, Olof, byggmästare, Edsbyn.
Krause, Agnes, fru, Stockholm.
Krause, Georg, expeditionsvakt, Stockholm.
Lindhult, Niklas A., förste kanslisekreterare, Stockholm.
Lindstedt, Hilda, bibliotekarie, Stockholm.
Lindsten, Carl, rektor, Södertälje.
Lundstedt, Vilhelm, professor, Uppsala.
Lövgren, O. W., ombudsman, Nyborg.
Melander, Gustaf, jur. doktor, Stockholm.
Melin, Douglas, docent, Uppsala.
Melin, Elias, professor, Uppsala.
Melin, Olof, överste, Arild.
Myrberg, Israel, kansliråd, Stockholm.
Nordström, H. E. M., riksbankskamrerare, Härnösand.
Nyman, Alf, professor, Lund.
Olsson, John, fil. doktor, Stocksund.
Petersens, L. af, överste, Stockholm.
Petersson, Ingemar, överstelöjtnant, Stockholm.
Reuter, Hugo, fil. lic., Stockholm.
Richter, Herman, docent, Lund.
Roos, G. W. A., f. d. landshövding, Stockholm.
Rooth, Erik, docent, Lund.
Runnström, John, docent, Stockholm.
Schlyter, Karl, president, Malmö.
Sernander, Rutger, professor, Uppsala.
Sernander, Sven, amanuens, Stockholm.
Sjöblom, Sven, läroverksadjunkt, Göteborg.
Skottsberg, Carl, professor, Göteborg.
Sköld, Hannes, docent, Lund.
Smedberg, Richard, major, Stockholm.
Sommarin, Emil, professor, Lund.
Sörensen, Anna, rektor, Stockholm.
Tegen, Einar, docent, Uppsala.

Thorvall, Folke, e. o. hovrättsnotarie, Huddinge.
 Tingsten, Herbert, docent, Uppsala.
 Welander, Arvid, apotekare, Råsunda.

Av årets riksdag har efter framställning av styrelsen anslaget till bibliotekets komplettering och utvidgning höjts från 18,000 till 22,000 kronor. *Anslag.*

Likaledes har av riksdagen beviljats *dels* ett förslagsanslag å 14,000 kronor till bestridande av de slutliga tryckningskostnaderna för den under utgivning varande nya upplagan av bibliotekets katalog, *dels ock* ett reservationsanslag av 2,800 kronor till bindning av en del av den nya katalogupplagan.

Alderstillägg har under året beviljats amanuensen *Sven Sernander*, vilken, efter att hava tillhört 14:e löneklassen inom 15:e lönegraden under en tid av tre år, den 1 oktober uppflyttades i 15:e löneklassen inom nämnda lönegrad. Med hänsyn till de krav, som åligga ifrågavarande tjänstebefattning, har styrelsen sedermera beslutit att placera dess innehavare i 15:e löneklassen inom 16:e lönegraden enligt den av delegerade för riksdagens verk fastställda löneplan för extra ordinarie tjänstemän. *Organisations- och löneförhållanden.*

Inom bibliotekets styrelse hava under det gångna året inga förändringar inträffat. *Styrelse och tjänstepersonal.*

Beträffande bibliotekets tjänstepersonal är följande att anföra. Överbibliotekarien *Vilhelm Gödel* har för hälsans vårdande beviljats ledighet under tiden 4—13 december. Under överbibliotekariens ledighet och semester har förste bibliotekarien *Robert Höckert* varit förordnad såsom överbibliotekarie. För övrigt har under semester och andra inträffade ledigheter andre bibliotekarien *Erik Winge* varit förordnad såsom förste bibliotekarie, förste amanuensen *Finn Andreen* dels såsom förste, dels såsom andre bib-

liotekarie samt amanuensen Sven Sernander dels såsom andre bibliotekarie, dels såsom förste amanuens. Till extra befattningshavare vid biblioteket har under året antagits filosofie kandidaten friherre Bror Gösta Cederström; och har denne varit i tjänst under tiden 16 april—31 augusti med halvtidstjänstgöring.

*Utgivna
arbeten.*

Genom biblioteket har under året från trycket utgivits:

Biblioteksstyrelsens årsberättelse 1929,

Katalog. 1927. 1—2,

Signeringsindex.

Stockholm den 10 januari 1931.

G. THULIN.

C. A. REUTERSKIÖLD.

ARTHUR ENGBERG.

VILHELM GÖDEL.